

Markus Barnevik Olsson
Deltagare i Centerpartiets internationella akademi
Fellow vid National Democratic Institute

Multilateralism och hur NDI påverkats av demokraternas valvinst

Vi läser om dem varje dag. De härskar i Ryssland, Polen, Filippinerna, Kina, Ungern, Brasilien, Turkiet och Indien. Illiberala, inflytelserika och antidemokratiska politiker undergräver ständigt nationella och internationella institutioner medan det demokratiska världssamfundet med skräck ser på. Förvisso ekar ibland oppositionens klagorop, men det finns en slags likgiltighet som nästan går att ta på.

Det saknas idag plattformar för demokratiska partigrupper och nätverk för ideologi- och landsöverskridande samarbete. En världsomfattande solidaritet inom partipolitiken med ett demokratiskt fundament är ett vapen som går att använda mot de växande auktoritära krafterna. Resultatet kan i bästa fall bli skapelsen av en samlad och okvävbar oppositionsröst.

NDI ämnar att fylla en del av detta tomrum genom uppbyggandet av en multilateral samarbetsgrupp bland annat bestående av demokratiskt sinnade partier från hela det globala och politiska spektrat; en internationell union för politiska partier. Tanken är att denna union ska samordna strategier för att försvara demokratiska institutioner och upprätthålla rättsstatsprincipen som gagnar alla demokratiskt sinnade partier oavsett politisk färg. Förra praktikanten, har liksom jag själv varit involverad i förarbetet, och det ska bli spännande att få följa projektets utveckling framöver.

Det blir tydligt att multilateralismen spelar en viktig roll i kampen mot antidemokratien.

Trump blev Biden – hur påverkar detta NDI?

NDI får majoriteten av sin budget från USAID och myndigheten National Endowment for Democracy (NED). Amerikanska skattepengar och privata donationer finansierar det mesta av NDIs verksamhet, samtidigt som stöd från europeiska biståndsgivare som exempelvis Sida också spelar en viktig roll. Likaså gäller NDIs systerorganisationer; Solidarity Center, Center for International Private Enterprise (CIPE) och NDIs republikanska motsvarighet: International Republican Institute (IRI) finansieras på liknande sätt.

Valresultatet 2020 gjorde att Joe Biden tog över stafettpippen i Vita Huset och att demokraterna fick en majoritet i både representanthuset och i senaten. Politiken som drivs i Washington D.C påverkar NDIs verksamhet, inte minst vad gäller hur mycket pengar kongressen allokerar till demokratibistånd. En rimlig hypotes är att den politiska färgen i Vita Huset och i Kapitolium är livsavgörande för NDIs verksamhet. Men är det verkligen så enkelt? Hur mycket har maktskiftet påverkat NDI egentligen?

Det beror på vad man menar med "påverkar".

Sanningen är att det inte är någon större skillnad i administrationer emellan när det kommer till utförandet av NDIs verksamhet. Stärkandet av demokratiska system förblir och har alltid varit den högsta prioriteten. Arbetet fortgår precis som det har gjort i snart 40 år, oberoende av presidenters partifärger och kongressmajoriteter.

Samtidigt väljer de amerikanska instituten att betona vissa värderingar till sin fördel i linje med den dagsaktuella politiken i dialog med finansörerna USAID och NED, oavsett

vem som styr i Vita Huset. Således har administrationens politik ett indirekt men likväl begränsat inflytande över vissa av institutens projekt.

Som nämnt i tidigare månadsrapport är vissa termer i en amerikansk politisk kontext ideologiskt laddade på andra sätt än de är i Sverige, där "klimat" dessvärre är en av dem. Men i och med Bidenadministrationens klimatfokus, inte minst i form av USAs senaste löfte om att halvera växthusgasutsläppen till 2030 och Bidens "Leaders Summit on Climate", har dörren öppnats mer för demokratiinstitutet i kampen mot klimatförändringarna.

Visserligen har NDI drivit projekt kopplade till miljö och klimat sedan 2001 (vilket går att läsa om i [denna artikel](#) som jag har gjort bakgrundsforskning till), men det nystartade Environmental Governance and Resilience (EGAR) Initiative lyfter klimat- och miljöfrågor till en ny nivå på NDI. Det blir givetvis mer naturligt att driva klimatfrågan när USAs högsta politiska instanser flyttar upp den fossilfria omställningen på agendan.

Bidenadministrationen har en psykologisk inverkan hos NDI snarare än praktisk. Det råder idag en allmänt högre optimism och hoppfullhet. Hypotesen att politiska maktskiften i USA skulle styra demokratibiståndets riktning och verksamhet är alltså bara sant till en begränsad utsträckning. Förhoppningen om mer demokratiseringar och mer liberal politik på fält som demokrati, jämställdhet och klimat ger skäl till optimism.

Det som är så spännande med demokratiutveckling är att det alltid finns saker att göra. Det som är så frustrerande är att man aldrig blir färdig.

Markus Barnevik Olsson

Lund, 30 april 2021